

**Landskapsregeringens principbeslut om särskilt stöd
för beskogningsåtgärder efter stormen Alfrida för åren
2020-2022**

Beslutsdatum 4.2.2020

ÅLR 2020/940

Bakgrund och

ändamål: Natten till den 2 januari 2019 drabbades Åland av stormen Alfrida. Stormen kom från nordost med en medelvind av drygt 32 m/s och orkanvindar på 42,6 m/s i byarna. Vindstyrkorna var de högsta som någonsin uppmätts i Finland.

Skadorna i skogarna blev omfattande och spridda över i princip hela landskapet. Stora skogskommuner på fasta Åland drabbades extra hårt medan skadorna blev lindrigare i den östra skärgården.

Landskapsregeringen har bl a genom tolkning av flygbilder uppskattat att ca 1 miljon m³ virke fällts i stormen, vilket motsvarar 10 % av den totala volymen. Naturresursinstitutet Luke har preliminärt uppskattat skadorna till 1,1 miljoner m³, varav 57 % utgörs av tall, 29 % av gran och 14 % av lövträd.

Ålands totala landareal är ca 155 000 hektar. Av denna utgörs ca 117 000 hektar av skogsbruksmark, varav ca 69 000 hektar är produktiv skogsmark. Skogsmarken ägs till ca 90 % av privata markägare.

Största skadorna finner man i skötta gallringsskogar samt i fröträdsställningar. Den åländska skogen bestod till 45 % av bestånd i åldrarna 21-60 år, vilka även är de mest produktiva åldersklasserna och stormen kommer därmed att ha inverkan på den totala tillväxten i skogarna under en lång tid. Enskilda skogsägare har drabbats extra hårt och har fått stora delar av sin skog helt förstörd.

Landskapsregeringens avser med dessa särskilda åtgärder att stöda restaureringen av de åländska skogsresurserna samt att bistå drabbade skogsägare med ekonomisk hjälp för att återbeskoga områden som förstörts i samband med stormen Alfrida. En snabb nyplantering har positiva effekter för såväl den ekonomiska, ekologiska och sociala hållbarheten samt för bindningen av koldioxid.

Stödet avses omfatta bidrag för grundläggande skogsvårdsåtgärder som markberedning, plantor och plantering.

Rättsgrund: Självstyrelselag (1991:71) för Åland

Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti

Anslag i budgeten för landskapet Åland

Landskapslag (1998:83) om skogsvård

Landskapslag (2015:32) om stöd för hållbart skogsbruk

Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt på stöd av mindre betydelse

De minimis stöd: Flera av de stöd som näringsavdelningen administrerar grundar sig på kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, den s.k. de minimis förordningen. Detta innebär att om ett företag beviljas ett sådant stöd måste landskapsregeringen iakttä att det totala beloppet av alla de minimisstöd som ett företag erhållit inte överskrider 200.000 euro under en period av tre beskattningsår (innevarande och de två föregående beskattningsåren). Treårsperioden börjar det beskattningsår (kalenderår) då myndigheten för första gången har beviljat företaget stöd, dagen för utbetalningen av stödet har ingen betydelse. Eftersom definitionen av de minimis stöd är ett begrepp som rör sig i tiden, kan det bli plats i ”de minimis kvoten” årligen beroende på tidpunkten för beviljandet av stödet.

Ett de minimis stöd kan inte beviljas;

- 1) företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn,
- 2) företag verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter,
- 3) företag verksamma inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen, om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs från primärproducenter,
- 4) stöd till exportrelaterad verksamhet riktad mot tredje länder eller medlemsstater, d.v.s. stöd som är direkt knutet till exporterande volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet,
- 5) stöd som är avhängigt av att inhemska produkter används framför importerade.

Om ett företag är verksamt inom de sektorer som avses ovan och även är verksamt inom en eller flera sektorer eller bedriver annan verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet, kan ett de minimis stöd beviljas under förutsättning att åtskillnad mellan verksamheterna eller uppdelning av kostnaderna sker så att verksamheterna inom de sektorer som undantas från tillämpningsområdet inte omfattas av stödet.

Stödmottagare: Markägare som äger skog på Åland.

Stödform: Stöd beviljas i form av bidrag för återbeskogning. Stödet beviljas i enlighet med bestämmelserna om stöd av mindre betydelse (de minimis) som avses i den vid varje tidpunkt gällande EU förordning om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Villkor: Stöd kan endast beviljas för skogsområden omfattande minst 0,5 hektar (per skogsägare) som skadats vid stormen Alfrida den 2.1.2019 så allvarligt att en nyplantering bedömts nödvändig för att inte äventyra den framtida tillväxten. Den stödberättigade arealen kan omfatta skadade gallringsbestånd, slutavverkningsmogna bestånd samt fröträds- och skärmställningar. För att skapa en ändamålsenlig beståndsstruktur kan dock hyggeskanter med oskadad skog jämnas ut och omfattas i den stödberättigade arealen.

Ansökan om stöd: Ansökan om stöd görs hos landskapsregeringen på en av landskapsregeringen fastställd blankett. Av ansökan ska framgå:

- 1) sökandes namn, adress, kontaktuppgifter, FO-nummer eller om sådant saknas personsignum och kontouppgifter,
- 2) de åtgärder för vilka stöd söks,
- 3) platsen för åtgärderna samt nummer på av landskapsregeringen godkänd förnyelseplan för stormskador med uppdaterad, relevant karta,
- 4) arealen av det skadade området för vilket stöd söks,
- 5) de stöd av mindre betydelse som sökanden har mottagit för företaget under de två föregående beskattningsåren och det innevarande beskattningsåret samt
- 6) en kostnadsredovisning av de verkliga kostnaderna.

Om det behövs för prövning av ansökan kan landskapsregeringen begära att en ansökan kompletteras med uppgifter eller utredningar utöver det som anges ovan.

Ansökningstid: Stöd i enlighet med detta beslut kan sökas senast den 31.10.2022.

Stödintensitet:

- 1) Plantor: 80 % av plantkostnaden, dock maximalt 500 euro/hektar
- 2) Plantering: 50 % av planteringskostnaderna, dock maximalt 200 euro/hektar.

Stöd för markberedning ges i enlighet med bestämmelserna i Landskapslag (2015:32) om stöd för hållbart skogsbruk, med undantaget att även andra än enskilda markägare kan beviljas stöd för markberedning.

Vid beräkning av kostnad för att fastställa stödbelopp beaktas inte mervärdesskatt på varor och tjänster.

Utbetalning av stöd: Stöd utbetalas mot kostnadsredovisning som ett belopp efter att åtgärden har utförts och godkänts av landskapsregeringen. Landskapsregeringen kan vid behov begära att få ta del av originalverifikat eller bestyrkta kopior över de verkliga kostnaderna för skogsbruksåtgärderna.

- Återkrav:** Landskapsregeringen kan besluta att ett stöd helt eller delvis omedelbart ska återbetalas
- 1) om stödet används för annat än avsett ändamål eller om felaktiga uppgifter lämnats eller omständigheter som inverkat på beslutet om beviljande av stöd hemlighållits,
 - 2) om stöd villkoren i övrigt inte har iakttagits, samt
 - 3) om förutsättningarna för beviljande av stödet väsentligt har förändrats.
- Landskapsregeringen kan besluta att ränta ska erläggas på det stödbelopp som ska återbetalas samt fastställa den tidpunkt från vilken ränta utgår.
- Varaktighet:** Detta beslut gäller 1.1.2020 - 31.12.2022. Stöd kan även beviljas i efterhand för stödberättigade åtgärder som utförts under 2019. Stödet är dock beroende av att tillräckliga medel anslås i den årliga budgeten för landskapet Åland under åren 2020-2022.
- Tillsyn:** Landskapsregeringen utövar tillsyn enligt detta beslut.
- Besvär:** Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.